

Vraag 1 van 3

Wilt u per artikel aangeven of u op- of aanmerkingen heeft met betrekking tot de technische uitwerking van de artikelen van conceptregeling?

Menthol als kenmerkend aroma in tabaksproducten hebben in de gehele Europese Unie een marktaandeel van meer dan 3%. Specifiek in Nederland is dat 12%. Om die reden gaat de Stichting Sigarettenindustrie (SSI) ervan uit dat gementholiseerde producten in zijn geheel onder de overgangstermijn tot 20 mei 2020 valt, zoals benoemd in artikel 7.14 van de Tabaksproductenrichtlijn.

Het ambtelijk ontwerp van de Tabaks- en rookwarenregeling kent een verbod op sigaretten en shagtabak met een kenmerkend aroma en bepaalt dat sigaretten en shagtabak dienen te voldoen aan artikel 7 lid 7 van de Tabaksproductenrichtlijn. Uit de Toelichting bij het ambtelijk ontwerp, maar ook uit het rapport van het RIVM "Additieven in Nederlandse tabaksproducten" van 8 maart jl. en uit de Vraag en Antwoord rubriek op de website van het Ministerie van VWS, blijkt dat het verbod op mentholsigaretten zal ingaan per 20 mei 2020, maar dat er geen overgangstermijn geldt voor het produceren van tabaksproducten, waarbij bijvoorbeeld het filter een mentholmaak bevat (zoals via capsules). Hiermee wordt twee maanden voor de productie- en implementatiedeadline 9,3% van de totale markt in één keer verboden. De consumenten van deze mentholproducten worden hierdoor anders behandeld dan andere mentholproductconsumenten, want aan hen zou hierdoor geen tijd worden gegeven om over te stappen naar andere producten. Dit laatste is nu juist de strekking van de overgangstermijn.

De overgangstermijn dient op alle mentholsigaretten te zien, en dus ook op mentholcapsulesigaretten. De uitzondering van artikel 7.3 lid 2 van de Tabaks- en rookwarenregeling die geldt tot 20 mei 2020, behoort niet alleen te gelden voor artikel 2.5 lid 1 van de Tabaks- en rookwarenregeling (dat artikel 7 lid 1 van de Tabaksproductenrichtlijn implementeert), maar dient ook te gelden voor artikel 2.5 lid 2 (dat artikel 7 lid 7 van de Tabaksproductenrichtlijn implementeert).

1. Artikel 7.3 lid 2 van het ambtelijk concept voor de Tabaks- en rookwarenregeling vormt een onjuiste implementatie van artikel 7 lid 14 van de Tabaksproductenrichtlijn.
  - a. Artikel 7, lid 14 van de Tabaksproductenrichtlijn bepaalt immers dat "*het bepaalde in dit artikel van toepassing [is] vanaf 20 mei 2020*", "*in het geval van tabaksproducten met een kenmerkend aroma waarvan het verkoopvolume in de gehele Unie 3% of meer van een bepaalde productcategorie vertegenwoordigt*". De overgangstermijn geldt dus voor het bepaalde in artikel 7 zonder het zevende lid van die overgangstermijn uit te zonderen. Dat wordt bevestigd door andere taalversies te vergelijken: de Engelse taalversie spreekt van "*the provisions of this Article*", de Duitse taalversie simpelweg van "*dieser Artikel*" en de Franse taalversie van "*les dispositions du présent article*".
  - b. Menthol kan op verschillende manieren aan tabak worden toegevoegd – rechtstreeks aan de tabak, aan het binnenste folie van het sigarettenpakje, het filterpapier of in een samenknijpbare capsule in het filter. Dit wordt ook zo letterlijk door het RIVM op haar website beschreven.
  - c. Nergens in de Tabaksproductenrichtlijn blijkt dat het de bedoeling van de Europese wetgever is geweest om bepaalde varianten van mentholsigaretten – waaronder mentholcapsulesigaretten - uit te zonderen van het overgangsregime. Uit overweging 16 van de preambule van de Tabaksproductenrichtlijn blijkt juist dat maatregelen die leiden tot een ongerechtvaardigde gedifferentieerde behandeling van verschillende soorten gearomatiseerde sigaretten moeten worden vermeden.
  - d. De staatssecretaris heeft in antwoord op Kamervragen opgemerkt dat het overgangstermijn in Europees verband is vastgesteld en dat de staatssecretaris daar niet van kan afwijken.

2. Het uitsluiten van bepaalde varianten van mentholsigaretten – waaronder mentholcapsulesigaretten - van de overgangstermijn is een beperking van het vrij verkeer en voldoet niet aan artikel 24 van de Tabaksproductenrichtlijn. Artikel 24 lid 1 bepaalt dat lidstaten het in de handel brengen van tabaksproducten die aan de richtlijn voldoen niet mogen verbieden. Artikel 24 lid 3 bepaalt dat lidstaten wel een bepaalde categorie tabaksproducten mogen verbieden, op gronden die verband houden met de specifieke situatie in de lidstaat. Artikel 24 lid 3 schrijft voor dat dergelijke verboden tevoren aan de Europese Commissie ter kennis moeten worden gebracht. Voor zover bij SSI bekend heeft Nederland dat niet gedaan. Indien en voor zover Nederland al gebruik wenst te maken van de mogelijkheden van artikel 24, lid 3 geldt dat menthol(capsule)sigaretten geen afzonderlijke productcategorie zijn.
3. De Tabaksproductenrichtlijn zondert geen enkele variant van mentholsigaretten uit van de overgangstermijn. Uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat de Nederlandse wetgever voornemens was striktere maatregelen te treffen dan de Tabaksproductenrichtlijn voorschrijft. De staatssecretaris heeft voor het eerst op 7 maart 2016 kenbaar gemaakt dat de overgangstermijn tot 20 mei 2020 niet zal gelden voor mentholcapsulesigaretten, en dat zij vanaf 20 mei 2016 met onmiddellijke ingang niet meer mogen worden geproduceerd. Het zonder vooraankondiging op korte termijn opleggen van een dusdanig verstrekkend verbod bij ministeriële regeling, zonder specifieke rechtsbasis in de wet in formele zin is in strijd met het legaliteitsbeginsel, rechtszekerheidsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

Vraag 2 van 3

Wilt u per paragraaf aangeven of u op- of aanmerkingen heeft met betrekking tot de technische uitwerking van de algemene toelichting?

Geen opmerkingen

Vraag 3 van 3

Wilt u per artikel aangeven of u op- of aanmerkingen heeft met betrekking tot de technische uitwerking van de artikelsgewijze toelichting?

Op pagina 20, eerste alinea, wordt verwezen naar artikel 7.14. In de toelichting staat dat de uitzondering niet geldt voor artikel 2.5, tweede lid. Niet eerder is door het ministerie aangegeven dat er een verschil wordt gemaakt tussen verschillende soorten mentholsigaretten. Het enige onderscheid in artikel 7.14 van de tabaksproductenrichtlijn is de norm van meer dan 3% marktaandeel in de Europese Unie. Ook heeft dit lid betrekking op het hele artikel 7, dus inclusief lid 7. Dit betekent dat het van toepassing is op alle mentholsigaretten, dus inclusief mentholcapsules.

De leden van de Stichting Sigarettenindustrie zijn van mening dat deze sigaretten met mentholcapsules, die 9,3% marktaandeel hebben in Nederland, niet binnen twee maanden verboden kunnen worden. Menthol (via clickcapsules in de filter) is Menthol (rechtstreeks op de tabak aangebracht) is Menthol (in het vloeipapier verwerkt) en daarom zou het onder de overgangsbepaling tot 2020 dienen te vallen.

Dit wordt ook geschreven in het persbericht van de Europese Raad van 14 maart 2014. Hierin staat:

“A ban on the placing on the market of cigarettes and roll-your-own tobacco with characterising flavours such as fruit flavours, menthol or vanilla two years after the entry into force of the directive. This is to make sure that tobacco products taste and smell like tobacco products. For those tobacco products with characterizing flavours whose EU wide sales in their product category represent more than 3% (e.g. mentholated cigarettes) the ban will apply only six years after the entry into force of the directive. Member states will also have to ban the placing on the market of tobacco products containing additives in quantities that increase in a significant or measurable manner the toxic or addictive effect, or the carcinogenic, mutagenic or reprotoxic properties. “

Tevens is in de Tweede Kamer als reactie op verschillende Kamervragen alleen gesproken over mentholsigaretten in het algemeen. Er is gezegd dat: voor sigaretten en shagtabak met menthol als kenmerkend aroma die meer dan 3% van de verkoopvolume vertegenwoordigen, een overgangstermijn is geregeld.

In de brandbrief van 24 februari 2016 aan het ministerie van VWS, heeft de gezamenlijke tabaksindustrie, sinds 2014 voor de 8ste keer, met klem verzocht om tijdigheid en duidelijkheid teneinde aan de nieuwe wetgeving te kunnen voldoen per 20 mei 2016. Hier is nimmer een inhoudelijke reactie op gekomen. Voor zover het niet inhoudelijk reageren is gebaseerd op het overheidsbeleid naar aanleiding van artikel 5.3 FCTC wijzen wij erop dat een dergelijk handelen uw interpretatie van art. 5.3 is. Een kortstondige consulatie luttele weken voor de implementatie deadline draagt ons inziens enkel bij aan meer verwarring en onduidelijkheden. Wij zijn de mening toegedaan dat de vele grijze gebieden en mogelijke interpretatieverschillen van deze richtlijn tot problemen leiden, welke door een fatsoenlijk dialoog verholpen kunnen worden. Mochten er onverhoopt moeilijkheden ontstaan na de implementatie als gevolg van interpretatieverschillen of te late kennisgeving van finale wetgeving, dan rekenen wij er op dat het ministerie van VWS haar verantwoordelijkheid neemt en op constructieve wijze met ons in gesprek treedt om tot oplossingen te komen. Er is namelijk met betrekking tot aanhangige uitvoeringstechnische zaken geen overleg mogelijk geweest.

Regelgeving die op dusdanig korte termijn openbaar wordt gemaakt, mag niet aan de bedrijven worden opgelegd voor zover dergelijke nationale regelgeving afwijkt of verdergaande eisen stelt dan de richtlijn.